

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської сфери та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Олексій ЗОРЯ

«02» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

СТАТИСТИКА ТУРИЗМУ

(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма Туризм

спеціальність 242 Туризм і рекреація

галузь знань 24 Сфера обслуговування

освітній ступінь бакалавр

факультет обліку та фінансів

Полтава
2024-2025 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Статистика туризму для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Туризм спеціальності 242 Туризм і рекреація

Мова викладання державна

Розробник: Алла Рудич, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент

«02» вересня 2024 року

Алла РУДИЧ

Схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування протокол від 02 вересня 2024 р. № 1

Погоджено гарантом освітньо-професійної програми Туризм

«02» вересня 2024 року

Юрій ТЮТЮННИК

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності Туризм і рекреація

протокол від 02 вересня 2024 р. № 1

Олена ЄГОРОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів	4,0
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	1 (242ТР_бд_2024)
Семестр	2
Лекції (годин)	16
Практичні (семінарські) (годин)	24
Самостійна робота (годин)	80
Вид семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: отримання здобувачами вищої освіти необхідних знань з наукових основ дослідження, статистичних методів та прийомів, вмінь їх використання для дослідження явищ і процесів, що відбуваються у суспільному житті та сфері туризму, опанування методів статистичного аналізу.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми Туризм: Основи туризмознавства, Інформаційні системи, технології та безпека в закладах сфери обслуговування.

4. Компетентності

Загальні:

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Фахові (спеціальні):

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал.

ФК15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

ФК17. Розуміння місця і значення статистичної, облікової, податкової та аналітичної інформації у забезпеченні діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.

5. Програмні результати навчання:

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР23. Використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного, облікового, податкового та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.

**Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними
результатами навчання**

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.	Знати основи предметної області галузі туризму та застосовувати їх у розв'язанні професійних завдань.
	Володіти знаннями методів та прийомів статистики туристичної діяльності з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
	Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань із використанням статистичних даних.
ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.	Використовувати у практичних ситуаціях методи та прийоми збору, обробки та аналізу інформаційних даних і застосовувати їх в професійних ситуаціях.
	Вміти формулювати обґрунтовані висновки та змістовні пропозиції за результатами обробки статистичної інформації для обґрунтування професійних рішень.
ПР23. Використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного, облікового, податкового та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.	Використовувати методичний інструментарій статистичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу (статистичні методи аналізу групування, кореляційно-регресійний, дисперсійний, індексний, прийоми динаміки та виявлення тенденцій) для дослідження та вирішення проблемних ситуацій сфери туризму.
	Вміти формулювати обґрунтовані висновки та змістовні пропозиції за результатами обробки статистичної інформації для обґрунтування професійних рішень.
	Знати предметну область туристичного бізнесу та визначати особливості статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг.

6. Методи навчання і викладання:

Словесні методи (лекція, пояснення).

Наочні методи (демонстрування, спостереження).

Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою).

Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль).

Інтерактивні методи (дискусії).

Комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій).

Методи усного контролю (бесіда).

Методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Туризм як об'єкт статистичного вивчення. Зміст та галузі статистичної науки. Предмет, методи і завдання статистики туризму. Організація єдиної системи статистики в Україні. Нормативно-інструктивна база проведення статистичних досліджень в Україні. Види державних статистичних спостережень в туризмі. Види статистичної звітності. Основні категорії та поняття статистики (статистична сукупність, одиниці сукупності, статистичні ознаки, варіація, варіанти, частоти, статистична закономірність). Методи статистики. Статистична методологія. Етапи статистичних досліджень у сфері туризму. Основні напрями статистичних досліджень в туризмі.

Тема 2. Групування та класифікації статистики туризму. Статистичне групування, його суть і завдання у сфері туризму. Види статистичного групування: структурне, типологічне, аналітичне, просте, комбінаційне, вторинне. Методологія статистичного групування туристичної діяльності. Послідовність побудови інтервального ряду розподілу. Групувальні ознаки. Класифікація та розподіл на групи в статистиці туризму. Побудова ранжированого ряду. Визначення кількості груп. Визначення величини інтервалу. Особливості групування малих сукупностей. Обчислення статистичних характеристик ряду розподіл, інтерпретація результатів групування туристичної діяльності.

Тема 3. Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму. Поняття та види статистичних показників. Кількісні та якісні показники туристичної діяльності. Абсолютні, відносні показники, їх види (динаміки, планового завдання, виконання плану, структури, порівняння, координатії, інтенсивності) і форми виразу. Середні величини як характеристики ряду. Об'ємні середні величини (арифметична, геометрична, гармонійна, хронологічна та інші). Структурні середні показники (мода і медіана), особливості їх визначення для різних видів рядів розподілу. Середні та відносні показники діяльності колективних засобів розміщення. Система статистичних показників доходів і витрат колективних засобів розміщення. Показники туристо-потоків за даними звітів колективних засобів розміщення.

Тема 4. Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристських потоків. Статистичні ряди динаміки, їх види та правила побудови. Види рядів динаміки. Аналітичні показники рядів динаміки, середні показники динамічного ряду туристських потоків. Поняття тенденції розвитку туристо-потоків. Побудова динамічних рядів – об'єднання попередніх результатів дослідження з новими даними. Прийоми аналізу рядів динаміки: укрупнення періодів; ковзна середня; аналітичне вирівнювання основних показників туристичної діяльності. Характеристика основної тенденції туристо-потоків. Прийоми обробки динамічних рядів: приведення до однієї основи, змикання ряду, екстраполяція, інтерполяція туристських потоків.

Тема 5. Комплексна оцінка сезонності туризму. Статистичні прийоми виміру сезонних коливань. Коефіцієнти сезонності: сезонна хвиля, середнє лінійне відхилення, середньорічний коефіцієнт сезонності. Концентрація як характеристика варіаційного ряду розподілу показників туристичної діяльності. Основні форми статистичних розподілів. Показники оцінки варіації туристичних продуктів (розмах варіації, середнє лінійне відхилення, середнє квадратичне відхилення, дисперсія, коефіцієнти варіації – лінійний, квадратичний, осциляції).

Тема 6. Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності. Статистичні індекси, методика їх обчислення та зміст у сфері туризму. Функції індексів у статистичному дослідженні колективних засобів розміщення. Завдання індексного аналізу. Індивідуальні та загальні індекси. Територіальні індекси, особливості їх обчислення. Агрегатний індекс як основна форма індексу. Індексована величина. Елімінована величина. База порівняння. Система взаємозв'язаних індивідуальних індексів у статистиці колективних засобів розміщення. Зведені індекси та їх системи в статистиці колективних засобів розміщення. Аналіз динаміки розвитку та впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на рівень показників ефективності туристичної діяльності.

Тема 7. Статистика колективних засобів розміщення туристів. Сучасні класифікації

засобів з розміщення туристів. Особливості формування засобів з розміщення туристів у галузі туризму. Система основних показники діяльності колективних засобів з розміщення туристів. Абсолютні та відносні показники діяльності санаторно-курортних та оздоровчих закладів. Аналіз динаміки та впливу факторів на ефективність діяльності підприємств готельного господарства сфери туризму.

Тема 8. Статистика надходжень і витрат туристичної галузі. Особливості та проблеми визначення місця туризму в економіці країни. Визначення туристських витрат та туристського споживання. Туристське споживання. Показники надходжень від туризму. Структура туристського споживання. Обчислення середньодобових витрат відвідувача. Розрахунок обсягу туристського споживання. Державні вибіркові опитування відвідувачів щодо визначення обсягу туристських витрат. Методологічні основи проведення вибірових спостережень у туризмі. Специфічні туристські товари та послуги. Показник середньодобових витрат відвідувача. Розрахунок загального обсягу туристського споживання, його динаміка і тенденції.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма здобуття освіти			
	242ТР бд 2024			
	усього	у тому числі		
		л	п	с. р.
Тема 1. Туризм як об'єкт статистичного вивчення.	12	2	2	8
Тема 2. Групування та класифікації статистики туризму.	16	2	4	10
Тема 3. Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму.	14	2	2	10
Тема 4. Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристських потоків	16	2	4	10
Тема 5. Комплексна оцінка сезонності туризму.	14	2	2	10
Тема 6. Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності.	18	2	4	12
Тема 7. Статистика колективних засобів розміщення туристів.	14	2	2	10
Тема 8. Статистика надходжень і витрат туристичної галузі.	16	2	4	10
Усього годин	120	16	24	80

8. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин,	
	денна форма здобуття освіти	
	242ТР бд 2024	
Тема 1. Туризм як об'єкт статистичного вивчення.	2	
Тема 2. Групування та класифікації статистики туризму.	4	
Тема 3. Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму.	2	
Тема 4. Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристських потоків	4	
Тема 5. Комплексна оцінка сезонності туризму.	2	
Тема 6. Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності.	4	
Тема 7. Статистика колективних засобів розміщення туристів.	2	
Тема 8. Статистика надходжень і витрат туристичної галузі.	4	
Разом	24	

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин, денна форма здобуття освіти
	242ТР бд 2024
Тема 1. Туризм як об'єкт статистичного вивчення.	8
Тема 2. Групування та класифікації статистики туризму.	10
Тема 3. Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму.	10
Тема 4. Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристських потоків	10
Тема 5. Комплексна оцінка сезонності туризму.	10
Тема 6. Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності.	12
Тема 7. Статистика колективних засобів розміщення туристів.	10
Тема 8. Статистика надходжень і витрат туристичної галузі.	10
Разом	80

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок в розрізі тем передбачених робочою програмою по навчальній дисципліні «Статистика туризму». Реалізація даного напрямку роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання передбачається шляхом підготовки до практичних занять, контрольної роботи, глосарію та обчислення завдань, які виконуються в межах самостійної роботи в аудиторний та позааудиторний час.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Назви тем	Форми контролю програмних результатів навчання
ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань. ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності. ПР23. Використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного, облікового, податкового та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.	Тема 1. Туризм як об'єкт статистичного вивчення. Тема 2. Групування та класифікації статистики туризму. Тема 3. Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму. Тема 4. Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристських потоків Тема 5. Комплексна оцінка сезонності туризму. Тема 6. Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності. Тема 7. Статистика колективних засобів розміщення туристів. Тема 8. Статистика надходжень і витрат туристичної галузі.	Виконання завдань на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи. Аудиторна контрольна робота. Екзамен.

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	аудиторна контрольна робота	виконання завдань самостійної роботи		Екзамен	
			мультимедійна презентація	глосарій		
Тема 1. Туризм як об’єкт статистичного вивчення.	5			2		7
Тема 2. Групування та класифікації статистики туризму.	5			2		7
Тема 3. Узагальнюючі статистичні показники сфери туризму.	5			2		7
Тема 4. Аналіз інтенсивності розвитку та тенденцій туристських потоків	5			2		7
Тема 5. Комплексна оцінка сезонності туризму.	5			2		14
Тема 6. Індексні моделі в статистиці туристичної діяльності.	5		7	2		7
Тема 7. Статистика колективних засобів розміщення.	5			2		7
Тема 8. Статистика надходжень і витрат туристичної галузі.	5			2		14
Аудиторна контрольна робота	—	10	—	—	—	10
Екзамен	—	—	—	—	20	20
Разом	40	10	14	16	20	100

Шкала і критерії оцінювання

Виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	При виконанні завдання розрахунки виконані без помилок, висновки розкривають сутність аналізованих явищ і процесів. Здобувач проявив високий рівень: аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної, та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях,

Кількість балів	Критерії оцінювання
	виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах дисципліни.
4	Завдання в цілому виконано успішно – розрахунки виконані без помилок або з незначними помилками, у висновках допущені незначні неточності та/або не висвітлені окремі аспекти дослідження. Здобувач проявив достатній рівень аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання, що дає можливість добре оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
3	При виконанні завдання допущені принципові помилки у розрахунках та/ або у висновках системного, теоретичного, методичного характеру. Здобувач вищої освіти проявив задовільний рівень аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної, облікової, податкової та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання, що дає можливість задовільно оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
2	Завдання виконано менш ніж на 50%. Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або відповідях. Здобувач вищої освіти проявив низький рівень вмінь ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися; виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання; розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами у сфері туризму; визначає місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах дисципліни.
0-1	Відсутність виконаного завдання або завдання виконано менш ніж на 20%. Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або відповідях. Здобувач вищої освіти показав незадовільний рівень знань і практичних навичок, не проявив оволодіння програмними результатами навчання.

Аудиторна контрольна робота

Кількість балів	Критерії
9-10	Теоретичні питання містять повну змістовну відповідь, визначено основні категорії, їх сутність та значення. Пояснення ситуатійного завдання виконано без помилок. Проявлений відмінний рівень знань теоретичної підготовки та правильна інтерпретація визначень та категорій. Показано високий рівень аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах дисципліни.
7-8	Завдання в цілому виконано успішно. Ситуаційні завдання виконані без помилок або з незначними неточностями, у поясненнях допущені неточності або незначні помилки. Проявлений належний рівень вмінь теоретичної підготовки та розуміння визначень і категорій. Показаний належний рівень аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. Демонструє добру оцінку знань і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, що дає можливість дуже добре оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
6-7	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені помилки у завданнях та/або висновках. Проявлений достатній рівень вміння теоретичної підготовки та правильна інтерпретувати визначень та категорій. Показаний достатній рівень аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. Демонструє достатньо добру оцінку вміння застосовувати їх в професійних ситуаціях, що дає можливість добре оцінити формування компетентностей і програмних результатів.
4-5	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені принципові помилки у завданнях та/або висновках системного, теоретичного, методичного характеру. Проявлений задовільний рівень вміння теоретичної підготовки та

Кількість балів	Критерії
	правильна інтерпретувати визначень та категорій; відсутність навичок та розуміння використання на практиці базових понять з статистики туризму, вміння оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання, це демонструє задовільну оцінку знань і вміння застосовувати їх в професійних ситуаціях, що дає можливість задовільно оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
2-3	Розрахунки виконані частково, допущені помилки системного, теоретичного, методичного характеру. Висновки відсутні. Не проявлене вміння узагальнити теоретичні основи статистики у в туристичній сфері. Відсутнє володіння інструментарієм категорій і прийомів, загальнонауковими та спеціальними методами. Проявлений незадовільний рівень вміння теоретичної підготовки та правильна інтерпретувати визначень та категорій, базових понять статистики туризму, демонструє не задовільну оцінку знань і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, що дає можливість незадовільно оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
0-1	Проявлений незадовільний рівень вміння теоретичної підготовки та правильна інтерпретувати визначень та категорій, базових понять статистики туризму, демонструє не задовільну оцінку знань і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях. Відсутність виконаного контрольного завдання.

Мультимедійна презентація

Кількість балів	Критерії оцінювання
6-7	Здобувач вищої освіти отримує у випадку коли представлена презентація відповідає всі поставленим критеріям щодо змісту та оформлення, здобувач вищої освіти здійснив його захист шляхом відповіді на окремі питання, що свідчить про відмінний рівень аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. Демонструє високий рівень знань і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, що дає можливість відмінно оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
4-5	Здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного виконання презентації, в якій присутні недоліки в оформленні роботи, що свідчить про середній рівень отриманих навичок самостійної підготовки, правильність інтерпретації визначень та категорій. Показано достатній рівень аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку

	туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. Демонструє добру оцінку знань і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, що дає можливість добре оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
2-3	Здобувач вищої освіти отримує у випадку задовільно виконаної презентації: неповні відповіді на питання, помилки в розрахунках, не розуміння основних визначень і категорій. Така ситуація свідчить про не задовільний рівень вмінь аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. Демонструє задовільну оцінку знань і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, що дає можливість задовільно оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
0-1	Здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформленого завдання або повної невідповідності презентації вимогам за змістом і оформленням, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і програмних результатів.

Глосарій

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Наявний словник, що повністю розкриває категорій статистику. Матеріал поданий з виділенням і систематизацією головного, розкриттям сутності предмета, законспектовані усі теми, категорії, визначення. Здобувач вищої освіти проявив високий (відмінний) рівень аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання, що дає можливість високо оцінити формування компетентностей і програмних результатів навчання.
1	Здобувач вищої освіти проявив добрий рівень аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх

Кількість балів	Критерії оцінювання
	розв'язання, що дає можливість задовільно оцінити формування компетентностей і програмних результатів.
0	Законспектовано не менш ніж 30 % матеріалу, що не дозволяє повністю зрозуміти сутність та основні особливості статистичної науки. Здобувач вищої освіти проявив незадовільний рівень знань і вмінь ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися; виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання; розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами у сфері туризму. Відсутній конспект.

Виконання завдань на екзамені

Розподіл балів	Критерії
Для теоретичних завдань 1-3 (оцінюють окремо кожне з 3-х завдань, максимальна сума балів – 9)	
3	Показані всебічні, систематичні та глибокі знання розуміння і використання на практиці базових понять статистики туризму, аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
2	Показані достатні розуміння і використання на практиці базових понять з статистики туризму, аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
1	Показані незадовільні знання та розуміння і використання на практиці базових понять статистики туризму, не виявлено розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами у сфері туризму; визначає місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг.
0	Відсутність знань основного матеріалу курсу. Здобувач вищої освіти не проявив оволодіння програмними результатами навчання.
Для завдання 4 (задача-ситуація)	
10-11	Розрахунки виконані без помилок. Проявлений відмінний рівень вміння аналізувати статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману

Розподіл балів	Критерії
	інформацію для прийняття управлінських рішень. Показаний відмінний рівень аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. Спостерігається адекватна оцінка знань і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
8-9	Завдання в цілому виконано успішно. Розрахунки виконані без помилок або з незначними неточностями, у висновках допущені неточності або незначні помилки. Проявлений добрий рівень аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління, здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати інформаційний матеріал; використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
6-7	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені помилки у розрахунках та/або висновках. Проявлений достатній рівень вміння використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
4-5	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені принципові помилки у розрахунках та/або висновках системного, теоретичного, методичного характеру. Проявлений задовільний (посередній) рівень вміння використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
2-3	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені принципові помилки у відповідях та розрахунках системного, теоретичного, методичного характеру. Проявлений незадовільний рівень вміння використовувати теоретичний та методичний інструментарій статистичного та аналітичного забезпечення діагностики діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; визначати місце і значення статистичної та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні суб'єктів ринку туристичних послуг; адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
1	Розрахунки виконані частково, допущені помилки системного, теоретичного,

Розподіл балів	Критерії
	методичного характеру. Висновки відсутні. Не показне володіння методичним інструментарієм розуміння і використання на практиці базових понять з статистики туризму та суб'єктів ринку туристичних послуг.
0	Відсутність виконаного завдання.
0-20	Разом

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене під час вивчення навчальної дисципліни

Персональні комп'ютери, під'єднані до мережі Internet, хмарні додатки Google, веб-браузери, мережа Wi-Fi, програмне забезпечення: MS Windows, MS Office, PowerPoint, мультимедійне обладнання (проектор, екран). Електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua/home>), АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua/>), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>).

13. Політика навчальної дисципліни

Терміни виконання та перескладання:

Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики і джерела інформації.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

Відвідування занять. Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо).

Наприкінці семестру здобувач вищої освіти має можливість в АСУ пройти опитування і висловити свою думку щодо вражень від вивчення дисципліни «Статистика туризму».

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального

навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компоненту або частини освітнього компоненту регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно неформальної / інформальної освіти наведені на сторінці НЕФОРМАЛЬНА / ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-informalnaosvita>.

Оскарження результатів оцінювання. Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproosinyuvannya2023.pdf>.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Статистика : підручник / В. О. Костюк, І. В. Мількін, О. І. Славута ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 204 с.
2. Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Рудич А. І. Статистика: навч. посібник. Полтава: РВВ ПДАУ. 2021. 300 с. URL : <https://dspace.pdau.edu.ua/handle/123456789/10351>
3. Мелконян Д. В., Яворська В.В. Статистика в туризмі: навч. посіб. за ред. Мелконян Д. В.: Одеса. Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 195 с. URL : <https://dspace.onu.edu.ua/handle/123456789/32296>
4. Ключан І. В., Христенко О. А. Статистика готельно-ресторанних послуг. Конспект лекцій. Миколаївський національний аграрний університет, 2021.
5. Мендела І.Я., Румянцева І.Б. Статистика в готельно-ресторанній справі: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Вид-во «Фоліант», 2020. 43 с.

Допоміжні

1. Аксьоненко К. А., Тарасова К.І. Статистичний аналіз розвитку туризму в Україні. *Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень* : збірн. наук. праць. Випуск 3. (Ч.І). ОНЕУ. Одеса. 2020. С. 145–149.
2. Закон України «Про інформацію» № 2658-ХІІ від 02.10.92, ВВР, 1992, № 48, ст.651} URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
3. Закон України «Про офіційну статистику» № 2524-ІХ від 16.08.2022, ВВР, № 43, в редакції від 17.09. 1992 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
6. Закон України «Про туризм». Із змінами та доп. № 1441-ІХ від 29.04. 2021 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1441-20>
7. Каченко Т., Дупляк Т., Забалдіна Ю. Івент-індустрія та туризм у світовій економіці. *Scientia fructuosa*. 132, 4. Вер. 2020. С. 55–63. URL : DOI:[https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2020\(132\)04](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2020(132)04).
8. Коротун О. П. Оцінювання стратегічних орієнтирів розвитку туристичної галузі країни в період економічної нестабільності. *Інтелект ХХІ*. 2020. № 6. С. 51–57. URL : http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2020/2020_6/11.pdf
9. Михайліченко Г., Клімова А. Світовий туристичний ринок: трансформації після пандемії. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2020. № 2. С. 21-37.
10. Панова І., Гладухова Є. Теоретичні основи дослідження міжнародного туризму. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 322 (5), 2023. С. 192-196. URL : <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-322-5-32>
11. Плотнікова М. Ф., Якобчук В.П., Войтенко А.Б., Ходаківський Є.І. Державна політика реалізації туристичного потенціалу України. *Інвестиції : практика та досвід* : наук.-практ. журн. 2022. № 3. С. 102–112.
12. Помаза-Пономаренко А. Л. Розвиток туризму в Україні у воєнний і післявоєнний періоди. *Вчені записки ТНУ ім. В.І. Вернадського*. Том 33 (72). № 5. 2022. С. 6 – 11.
13. Прилуцький А. М. Сучасний стан та проблеми розвитку сільського зеленого

туризму в Україні. *Актуальні питання у сучасній науці*. Серія Економіка, № 5(23) 2024. С. 1260-1269. URL : <http://vsau.vin.ua/repository/getfile.php/36118.pdf>

14. Савіцька О.П. Види туризму за метою поїздки: сучасний стан і тенденції розвитку в Україні. *Problemy Ekonomiky. Економіка та управління національним господарством* № 3 .2021. С. 65-72. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2021-3_0-pages-65_72.pdf

15. Тишко Д. Механізми формування системи моніторингу та статистики медичного туризму. *Економіка, управління та адміністрування*, 2024. (1(107)), С. 214–223. URL : [https://doi.org/10.26642/ema-2024-1\(107\)-214-223](https://doi.org/10.26642/ema-2024-1(107)-214-223)

16. Туристичний барометр України 2021-2022. URL : <https://nto.ua/assets/files/ntou-statistics-barometer-2021-2022.pdf>

17. Щербакова Н. Стан туристичної галузі України та процес її відтворення в післявоєнний період. *Економіка та суспільство*, 2022. (39).URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-17>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Всесвітня туристська організація (ЮНВТО) URL : <http://lvivmun.sii.org.ua/unwto/>
2. Державна служба статистики України URL : <https://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Державне агентство розвитку туризму України. URL : <https://www.tourism.gov.ua/>
4. Національна система туристичної статистики URL : https://nto.ua/nsts_analytics_ua.html
5. Національна туристична організація України. URL : <https://nto.ua/>
6. Роз'яснення Держстату від 29.07.2021 р. № 19.1.2-12/34-21 Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження № 1-туризм (річна) «Звіт про туристичну діяльність» URL : <https://document.vobu.ua/doc/801821>
7. Українська асоціація туристичних агенцій. URL : <https://uata.com.ua/>